

Изх. № 29/10.12.2020 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	<u>ПГ-006-01-203</u>
Дата	<u>10</u> / <u>12</u> / 202 <u>0</u>

ДО

Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

Г-Н МАНОИЛ МАНЕВ

Г-Н АЛЕКСАНДЪР ИВАНОВ

Г-Н АЛЕКСАНДЪР НЕНКОВ

Г-Н ВАЛЕНТИН МИЛУШЕВ

Г-Н ИВАН ВЪЛКОВ

Г-Н ИВАН МИХОВСКИ

Г-Н ВЛАДИМИР ВЪЛЕВ

Г-Н ТОМА БИКОВ

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство (вх. № 054-04-302/02.12.2020)

УВАЖАЕМА ГОСПОЖА КАРАЯНЧЕВА,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖА АЛЕКСАНДРОВА,
УВАЖАМИ ГОСПОДИН МАНЕВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НЕНКОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИЛУШЕВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЪЛКОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИХОВСКИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЪЛЕВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БИКОВ,**

Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД) се запозна с проекта („Проекта“) на Закон за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона българското гражданство (ЗБГ), внесен от група народни депутати с вх. № 054-04-320/02.12.2020 г. Със ЗИД на ЗБГ се предвиждат промени и в Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), като с § 12 се уреждат хипотезите, при които се предоставя разрешение за постоянно пребиваване, включително чрез портфейлни инвестиции. С настоящото писмо бихме желали да изразим подкрепата си за промените в двата закона, както и да представим предложения за някои допълнения и уточнения в частта на законопроекта, уреждаща промените в ЗЧРБ, които предложения, ако бъдат отчетени, ще доведат до по-голяма ефективност и практическа приложимост на съответните правни норми и ще съдействат за осъществяване на целите на закона, включително за привличане на чуждестранни инвеститори и чужди капитали и за увеличаване на инвестициите на българския капиталов пазар, които пряко или косвено ще съдействат за развитието на реалната икономика чрез предоставения на българските предприятия финансов ресурс.

В ЗИД на ЗЧРБ се предвижда да отпадне сега действащата разпоредба на т. 7 от чл. 25, ал. 1 (§12, т. 1, б. „а“, подбуква „бб“ от Проекта). Считаме, че този текст следва да се запази и нещо повече - да се допълни и разшири обхватът му, като той придобие следната редакция:

„7. вложили сумата по т. 6, б. „а“ в лицензирана по Закона за кредитните институции кредитна институция, лицензирано по Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране управляващо дружество или лицензиран по Закона за пазарите на финансови инструменти инвестиционен посредник договор за управление на портфейл, включващ финансови инструменти, по собствена преценка, без специални нареждания на клиента, със срок не по-кратък от 5 години, като за същия срок инвестицията не се използва за обезпечаване на парични кредити от кредитна институция в България;”.

В сега действащата разпоредба на чл. 25, ал. 1, т. 7 от ЗЧРБ е предвидено, че на чужденци може да се предоставя разрешение за постоянно пребиваване в Република България, ако инвестират сумата от 1 000 000 лв. в лицензирана кредитна институция в България по договор за доверително управление със срок не по-кратък от 5 години. Считаме, че този текст следва да остане в закона и да се допълни, като се даде възможност на чужденците да предоставят средства в размера по чл. 25, ал. 1, т. 6, б. „а“ от ЗЧРБ (в редакцията съгласно Проекта), т.е. 2 милиона лева, и на управляващи дружества (УД) и на инвестиционни посредници (ИП), срещу което на тези чужденци да се издава разрешение за постоянно пребиваване, доколкото не само кредитните институции (търговски банки) могат да извършват доверително управление на клиентски средства. Управляващите

дружества и инвестиционните посредници като небанкови финансови институции извършват управление на индивидуални портфейли от финансови инструменти, без инструкции от клиента („доверително управление“), въз основа на едни и същи правила като банките. Те имат **своя собствена клиентска база**, различна от тази на банките, съответно дейността им създава допълнителни възможности за увеличаване и разширяване на каналите за навлизане на чуждестранни инвестиции в България и превръщане на България в атрактивна дестинация за портфейлни инвеститори. Управлението на портфейли като вид професионална дейност, осъществявана от УД, ИП и банки, съгласно даден от клиента мандат, се подчинява на стройна система от европейски и национални правила и изисквания, които правят тази дейност изключително детайлно уредена и прозрачна и в крайна сметка атрактивна както за дребни, така и за институционални инвеститори.

Банките, ИП и УД са задължени лица по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпиране на пари (ЗМИП). Те също са задължени лица и по Закона за мерките срещу финансиране на тероризма. При сключване на договор с клиент, включително за доверително управление на индивидуален портфейл, те осъществяват огромна по обем дейност по идентифициране на клиента, събират идентификационна документация и извършват комплексна проверка, в хода на която установяват произхода на средства, цели и характер на деловите взаимоотношения, а в хода на изпълнение на договора осъществяват постоянен мониторинг върху всички аспекти на отношенията с клиента. По силата на специалното законодателство те извършват множество допълнителни проверки, определят рисков профил на клиента, установяват уместността и целесъобразността на предоставяната финансова услуга и пр. Приложимите към дейността на тези финансови институции изисквания са сериозна пречка срещу изпирането на пари и корупционни схеми и осигуряват навлизането на българския пазар на чисти капитали. Няма пречка да се поставят и някои допълнителни изисквания за съхраняване на инвестираните суми за определен период от време, както и инвестициите в портфейла да са с фокус върху ценните книжа (акции и облигации) на български емитенти, в определена от закона пропорция. Извършването на преки инвестиции във финансови инструменти изисква определени познания на пазара и емитентите, опериращи на него, което за лица, които нямат съответна подготовка и познания, може да бъде крайно затруднително. Много по-лесно е да се възложи управлението на парични суми на лицензирани мениджъри, доверявайки се на техния професионализъм, вместо да се инвестира директно в определени ценни книжа. Поради ниските обороти на търговия на регулираните пазари в България, инвестиране на суми от порядъка на предвидените в чл. 25, ал. 1, т. 6, б. „а“ могат да взривят пазара, докато разпореждането с портфейла може по същите причини да отнеме много време и усилия от страна на инвестиционните посредници да намерят клиенти и да осигурят цени, които да не водят до ощетяване на инвеститора. Това може да се превърне в сериозна фактическа пречка за извършване на такива инвестиции. При доверителното управление е възможна диверсификация, създаване на балансиран портфейл, при което на лицата, които желаят да се възползват от правните възможности съгласно ЗЧРБ, се осигурява *fair deal*, справедливи условия на сделката, чрез която се постигат законовите цели и икономическа изгода получават всички заинтересовани страни.

Освен това, предлагаме в хипотезите на предоставяне на разрешение за постоянно пребиваване на чужденци по чл. 25 от ЗЧРБ да има възможност да им се предоставя и съответно **разрешение за дългосрочно пребиваване в Европейския съюз**, каквато възможност е предвидена за чужденците, получили разрешение за дългосрочно пребиваване, по чл. 24д, ал. 1 от ЗЧРБ и в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 на

Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни. По този начин и *per argumentum a fortiori* ще се запълни законова празнота, която в момента съществува по отношение на чужденците, на които е разрешено постоянно пребиваване.

Приветстваме създаването на нова б. „в“ в текста на чл. 25, ал. 1 от ЗЧРБ и даването на възможност за получаване на разрешение за постоянно пребиваване на чужденци, които инвестират в дялове или акции на **борсово търгувани фондове** с произход от Република България. Тази разпоредба със сигурност допълнително ще разшири възможностите за чуждестранните инвестиции на капиталовия пазар и в българската икономика, и предвид това, че борсово търгуваните фондове са колективни инвестиционни схеми (КИС), които са еквивалент на една от най-популярните сред инвеститорите европейски марки във финансовата област UCITS (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities). Фондовата индустрия в Европа успешно решава множество задачи по финансиране на предприятията на капиталовия пазар и предоставя дългосрочни инвестиционни алтернативи за индивиди, домакинства и търговски дружества.

Колективните инвестиционни схеми (КИС) са предпочитан инвестиционен инструмент за много типове инвеститори, както дребни, така и институционални, като набраните от тях средства директно се насочват към реалната икономика на страната. Същевременно, съгласно изискванията на чл. 24а, ал. 1 и 2 от ЗДКИСДПКИ само една много малка част от българските КИС могат да бъдат листвани и търгувани на регулиран пазар или многостранна система за търговия (МСТ) – това са т.нар. „борсово търгувани фондове“ (БТФ или ETF), **които са специфичен вид КИС**. В България има в момента 11 БТФ (от общо 129 КИС). Ако пък се добави последното изискване (подбуква „гг“ в чл. 25, ал. 1, т. 6, б. „в“ от ЗЧРБ) инвестиционната стратегия на БТФ да бъде насочена основно към инвестиции в акции и корпоративни облигации на български търговски дружества, търгувани на регулиран пазар или МСТ в България, такава колективна инвестиционна схема в България към момента е **само една**. Това изискване допълнително стеснява кръга от фондове. Освен това, всички български КИС съгласно чл. 12 от ЗДКИСДПКИ подлежат на лицензионен режим.

Предвид гореказаното, предлагаме да отпадне подбуква „гг“ в чл. 25, ал. 1, т. 6, б. „в“ от ЗЧРБ и да се разпише възможност за получаване на разрешение за постоянно пребиваване и за инвестиции в дялове на КИС в размер на 1 000 000 лв., евентуално с фокус на портфейлите им върху акции или облигации на български търговски дружества, например 50 и над 50 на сто от активите на инвестиционните фондове. В тази връзка предлагаме следната редакция на чл. 25, ал. 1, т. 6, б. „в“ от ЗЧРБ:

„в) дялове или акции на пазарна стойност от поне 1 000 000 лв. в колективна инвестиционна схема с произход от Република България, осъществяваща дейност съгласно Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, при условие че:

аа) нетната стойност на активите на колективната инвестиционна схема е не по-малка от 5 000 000 лв.;

бб) инвестиционната стратегия на колективната инвестиционна схема предвижда не по-малко от 50 на сто от активите ѝ да бъдат инвестирани в прехвърляеми ценни книжа по буква „а“.

Що се отнася до възможността да се получава разрешение за постоянно пребиваване при инвестиране на поне 1 000 000 лв. в алтернативни инвестиционни фондове (АИФ) и лица, които управляват АИФ (ЛУАИФ), изискването акциите им да са търгувани на регулиран пазар или многостранна система за търговия в България, би се оказало пречка изобщо да се инвестира в АИФ, доколкото към настоящия момент те са предназначени само за акредитирани инвеститори, акциите и дяловете им се предлагат при условията на частни емисии и не могат да се предлагат на дребни инвеститори и широката публика чрез механизмите на борсовата търговия. Възможно е и да не са организирани като акционерни дружества, съответно да не са емитенти на акции. Не са ни известни и случаи на ЛУАИФ, акциите на които да се предлагат публично. ЛУАИФ са мениджъри на АИФ, но самите те не предлагат инвестиционни възможности. При преглед в регистъра на Комисията за финансов надзор изобщо се установява, че една немалка част от тях са организирани като дружества с ограничена отговорност (ООД), еднолични ООД и еднолични акционерни дружества. В тази връзка, считаме, че подбуква „вв“ на чл. 25, ал. 1, т. 6, б. „г“ от ЗЧРБ следва да отпадне, като по наше мнение от текста следва да отпадне и референцията към ЛУАИФ като обект на инвестиции.

В заключение, благодарим сърдечно на вносителите и приветстваме Проекта на ЗИД на ЗБГ, защото той се явява ефективна антикризисна мярка, насочена към осигуряване на нови входящи парични потоци, с легитимен произход, към българския капиталов пазар и икономика.

С най-сърдечни пожелания за здраве и ползотворна работа!

С уважение:

**PETKO
KRASTEV
KRASTEV** Digitally signed by
PETKO KRASTEV
KRASTEV
Date: 2020.12.10
12:08:42 +02'00'

Петко Кръстев

Председател на УС на БАУД

